

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Uppdrag till Statens skolverk att förbereda och organisera arbetet med att legitimera lärare och förskollärare

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar, i avvaktan på riksdagens beslut om propositionen Legitimation för lärare och förskollärare (prop. 2010/11:20), åt Statens skolverk att förbereda och organisera arbetet med att legitimera lärare och förskollärare, komplettera legitimationer med ytterligare behörighet samt utnämna lektorer.

Skolverket ska:

- skapa en funktion för att granska och bedöma lärares och förskollärares ansökningar om legitimation, kompletteringar av behörighet och utnämning till lektor samt för att meddela legitimation och komplettera denna med ytterligare behörighet och uppgift om utnämning till lektor,
- utarbeta erforderliga underlag för bl.a. kompetensprofiler, lärares och förskollärares introduktionsperiod samt rektorers och förskolechefers yttranden över lärares och förskollärares lämplighet,
- ta fram en mall för den legitimation, dvs. det dokument, som ska ges till den legitimerade och som ska innehålla uppgifter om att personen är legitimerad lärare eller legitimerad förskollärare, vad läraren eller förskolläraren är behörig att undervisa i samt i förekommande fall om läraren eller förskolläraren har utnämnts till lektor,
- utforma ett datorbaserat register som ska innehålla uppgifter om legitimerade och tidigare legitimerade lärare och förskollärare samt deras behörighet (såväl meddelande om varning som beslut om återkallelse ska framgå av registret),
- ta till vara Högskoleverkets erfarenheter av att utfärda behörighetsbevis till lärare och förskollärare med utländsk examen och utarbeta rutiner för att som behörig myndighet, i enlighet med

direktivet (2005/36/EG) om erkännande av yrkeskvalifikationer, meddela legitimation till lärare och förskollärare med utländsk utbildningsbakgrund, och

- skapa förutsättningar för Lärarnas ansvarsnämnds placering vid Skolverket.

I arbetet ska Skolverket utgå från vad som anges i ovan nämnda proposition.

Skolverket ska senast den 15 april 2011 redovisa uppdraget.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen har i propositionen Legitimation för lärare och förskollärare (prop. 2010/11:20) föreslagit att ett legitimationssystem för lärare och förskollärare ska införas. Systemet föreslås träda i kraft den 1 juli 2011. De föreslagna bestämmelserna om krav på legitimation för att få bedriva undervisning (2 kap. 13 § skollagen) och om att det ska krävas legitimation för att självständigt få besluta betyg (3 kap. 16 § skollagen) ska dock tillämpas först från den 1 juli 2012.

Av propositionen framgår att det som huvudregel ska krävas legitimation som lärare respektive förskollärare för att få anställas i skolväsendet utan tidsbegränsning och för att få undervisa.

Förutsättningarna för att få legitimation föreslås vara att en lärare ska ha en lärarexamen och en förskollärare en förskollärarexamen, eller motsvarande äldre examen. Läraren eller förskolläraren ska för att kunna bli legitimerad också ha tjänstgjort minst ett läsår eller motsvarande på heltid med stöd av en mentor (introduktionsperiod). Introduktionsperioden ska i huvudsak omfatta undervisning och uppgifter som tillhör undervisningen, som svarar mot lärarens eller förskollärarens examen. För personer med utländsk lärar- eller förskollärarexamen kan förutsättningarna för legitimation variera beroende av utbildning och yrkeserfarenhet. Lärare och förskollärare som är anställda, eller nyligen har varit anställda, när systemet träder i kraft, ska ha tjänstgjort minst ett läsår eller motsvarande för att kunna få legitimation, men de ska inte behöva genomföra en introduktionsperiod.

Som ett karriärsteg för lärare och förskollärare ska de kunna utnämnas till lektorer under förutsättning att de har minst en licentiatexamen och fyra års väl vitsordad tjänstgöring.

Enligt propositionen ska Skolverket utfärda legitimationer, ange ytterligare behörigheter på legitimationer och utnämna lektorer. Skolverket ska vidare föra ett register över bl.a. legitimerade lärare.

Personuppgiftslagen (1998:204) ska gälla för registret. Regeringen avser dessutom att utfärda en förordning med bestämmelser om registret. Det planerade registret beskrivs i promemorian Legitimation för lärare och förskollärare (U2010/2818/S).

Skolverket bör enligt ovan nämnda proposition också utfärda allmänna råd till stöd för lärares och förskollärares introduktion. Den nya nämnden, Lärarnas ansvarsnämnd, som ska ansvara för att meddela varning, återkalla legitimationer och meddela legitimationer till lärare eller förskollärare som tidigare fått sina legitimationer återkallade, föreslås få sin placering vid Skolverket.

Regeringen avser, med stöd av ett i propositionen föreslaget bemyndigande, att återkomma när det gäller föreskrifter om kompetensprofiler och avgifter i samband med ansökan om legitimation, kompletteringar av behörighet och utnämning till lektor.

Med hänsyn till att delar av reformen planeras genomföras redan den 1 juli 2011 är det nödvändigt att ge Skolverket förutsättningar att snarast möjligt starta planeringen och organiseringen av arbetet med legitimationssystemet, så att t.ex. legitimering av redan verksamma lärare och förskollärare kan starta vid nämnt datum. Övergången till en ny beslutande myndighet för lärare och förskollärare med utländsk utbildning behöver också förberedas i god tid. Även organisationen för Lärarnas ansvarsnämnd måste vara skapad så att nämnden kan starta sin verksamhet vid samma tidpunkt.

Regeringen beräknar att avsätta en miljon kronor under 2010 för genomförandet av uppdraget.

På regeringens vägnar

Jan Björklund

Kerstin Hultgren

Kopia till

Finansdepartementet, budgetavdelningen
Statens skolinspektion
Högskoleverket